

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **Ing. D. H.**, zastoupen Mgr. Jitkou Bednářovou (dříve Frejlachovou), advokátkou, se sídlem U Malše 20, České Budějovice, proti žalovanému: **Velitel vojenského útvaru 2802 Olomouc**, se sídlem Dobrovského 6, Olomouc, zastoupen Ministerstvem obrany, se sídlem nám. Svobody 471/27, Praha 6, proti rozhodnutí žalovaného č. j. 11 - 12/2010 - 2802/OsŠ ze dne 7. 5. 2010, o zamítnutí odvolání a potvrzení rozhodnutí VÚ 7214 Čáslav č. j. 290/2010 - 7214 ze dne 19. 2. 2010, o zamítnutí nároku žalobce na proplácení odměn za služební pohotovost, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 38 Ad 24/2010 - 30 ze dne 5. 4. 2012,

takto:

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 4. 2012, č. j. 38 Ad 24/2010 - 30, a rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2010, č. j. 11 - 12/2010 - 2802/OsŠ, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. V řízeních o kasační stížnosti a o žalobě proti rozhodnutí Velitele vojenského útvaru 2802 Olomouc ze dne 7. 5. 2010, č. j. 11 - 12/2010 - 2802/OsŠ, **je** žalovaný **povinen** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 25 864 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Jitky Bednářové (dříve Frejlachové), advokátky, se sídlem U Malše 20, České Budějovice.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností proti shora uvedenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2010, č. j. 11 - 12/2010 - 2802/OsŠ, o

zamítnutí odvolání a potvrzení rozhodnutí VÚ 7214 Čáslav ze dne 19. 2. 2010, č. j. 290/2010 - 7214, o zamítnutí nároku žalobce na proplácení odměn za služební pohotovost.

[2] V odůvodnění rozhodnutí o odvolání ze dne 7. 5. 2010, č. j. 11 - 12/2010 - 2802/OsŠ žalovaný uvedl, že stěžovatel jako odvolací důvody uvedl, že správní orgán I. stupně neprovedl posouzení reálné činnosti skupiny „Příliv“, výklad pojmu služební pohotovost nečiní v souladu s právní úpravou a v jeho rozhodnutí není uvedeno, na základě jakých právních předpisů rozhodoval.

[3] Žalovaný uvedl, že na základě Směrnice pro činnost po přistání hotovostních letounů na náhradních letištích č. j. 300002-84/2005/DP-7214 dospěl k závěru, že starší technik ILS určený denním rozkazem velitele nevykonával služební pohotovost ve smyslu § 30 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále jen „zákon o vojácích z povolání“), neboť pojmovým znakem služební pohotovosti je povinnost vojáka být přítomen po určitou dobu na konkrétním místě, které určil nadřízený. Směrnice pro činnost po přistání hotovostních letounů na náhradních letištích stanoví, že starší technik ILS je aktivován operačním dozorcím v časové normě do 180 minut. Žalovaný uvedl, že v tomto případě se tedy jedná o tzv. dosažitelnost, kdy je voják na výzvu oprávněné osoby povinen se dostavit do zaměstnání. Tento institut není upraven žádným právním předpisem. Pouze na základě vnitřního předpisu „Pokyny k uplatňování nového platového systému“ se za služební pohotovost pro účely odměňování ve smyslu § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, považuje i dosažitelnost s časovou normou do 120 minut. Takto vyčlenění vojáci jsou určeni náčelníkem Generálního štábu AČR a počty jsou konkretizovány na každé čtvrtletí. Stěžovatel do této skupiny nepatří a dosažitelnost s časovou normou nad 120 minut není odměňována.

[4] Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že spornou otázkou bylo posouzení nároku stěžovatele na proplácení odměn za služební pohotovost, kterých se domáhal za období od listopadu 2005 do května 2008 včetně toho, aby bylo rozhodnuto, že mu tento nárok náleží i do budoucna. Správní orgán I. stupně i žalovaný stěžovatelův nárok neuznali s poukazem na vnitřní předpis č. j. 1275 – Pokyny k uplatnění nového platového systému z roku 1994, podle kterého se považuje za pracovní pohotovost mimo pracoviště i dosažitelnost zaměstnance s časovou normou dosažení pohotovosti na pracovišti do 120 minut. Žalovaný pak navíc v odůvodnění svého rozhodnutí odkázal na Směrnici pro činnost po přistání hotovostních letounů na náhradních letištích schválenou velitelem 21. zTL, která v části „Příliv“ stanovila, že určený starší technik ILS je aktivován operačním dozorcím v časové normě do 180 minut.

[5] Krajský soud dospěl se zřetelem k ust. § 30 zákona o vojácích z povolání a k ust. § 19 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech (dále jen „zákon č. 143/1992 Sb.“) k závěru, že lze souhlasit se žalobní námitkou stěžovatele, že žalovaný neprávem vázal interními předpisy jeho nárok na odměnu za pracovní pohotovost na dosažitelnost do 120 minut, zatímco jeho funkce staršího technika ILS je podle interní směrnice aktivována v časové normě do 180 minut. Taková podmínka nemá podle názoru krajského soudu v citovaných ustanoveních zákona žádnou oporu, přičemž vázání této podmínky na vznik nároku na odměnu za pracovní pohotovost není možno dovodit ani z nařízení vlády č. 565/2006 Sb., o platových poměrech vojáků z povolání. Podle názoru krajského soudu vymezení pojmu služební pohotovosti v ust. § 30 zákona o vojácích z povolání, jakož i úprava odměny za

pracovní pohotovost mimo pracoviště koncipovaná v ust. § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb., spadají do oblasti pracovněprávní, která je tvořena kogentními zákonnými normami. Pokud tedy uvedené předpisy neumožňují výslovně jinou právní úpravu, není možné vázat vznik jednotlivých nároků na splnění dalších podmínek těmito předpisy výslovně nestanovených.

[6] Z ust. § 30 zákona o vojácích z povolání však vyplývá, že pojmovým znakem služební pohotovosti je mimo jiné to, že voják musí být přítomen, nejde-li o vojenský objekt, na místě, které mu určí nadřízený. V tomto směru stěžovatel při jednání soudu vypověděl, že v případech nařízené služební pohotovosti byl sice kontrolován telefonicky nadřízenými zaměstnanci, šlo přitom o kontrolu nepravdělnou. Při některých služebních pohotovostech byl kontrolován i opakovaně a při některých nikoliv. Stěžovatel a žalovaný učinili nesporným, že při služebních povinnostech mimo vojenský objekt žádný z nadřízených stěžovatele neurčoval místo pobytu stěžovatele. Krajský soud tedy dovodil, že za uvedené situace se nemohlo jednat o konání služební pohotovosti stěžovatele, jak ji pojmově vymezuje ust. § 30 zákona o vojácích z povolání. Stěžovatel se tedy nemůže úspěšně domáhat nároku na odměnu za pracovní pohotovost mimo pracoviště.

II. Kasační stížnost

[7] Proti tomuto rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností ze dne 2. 5. 2012, v níž uvedl, že ji podává z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Stěžovatel v první řadě namítá, že argumentace obsažená v rozsudku napadeném kasační stížností vůbec nepostihuje jádro jeho správní žaloby, konkrétně stěžovatel tomuto rozsudku vytýká nesprávné právní posouzení institutu služební pohotovosti podle ust. § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání.

[9] Stěžovatel namítá, že krajský soud mu dal na jedné straně zapravdu v tom, že žalovaný protiprávně vázal nárok na odměnu za služební pohotovost na dosažitelnost do 120 minut, neboť taková podmínka nemá oporu v zákoně. Krajský soud tedy potvrdil názor stěžovatele, že pojem pracovní pohotovosti a úprava odměny za pracovní pohotovost mimo pracoviště nemůže být omezována interními normami žalovaného, protože obsah právní úpravy neumožňuje se od ní odchýlit. V rozporu s tím však krajský soud posoudil právní otázku služební pohotovosti v projednávaném případě a spokojil se jen s výčtem pojmových znaků služební pohotovosti podle zákona o vojácích z povolání, a to přes to, že zákon č. 143/1992 Sb. upravuje pracovní pohotovost mimo pracoviště. Nelze akceptovat názor krajského soudu, že v projednávané věci nešlo o služební pohotovost, neboť za naprosto stejné situace a podmínek žalovaný vojákům s dosažitelností do 120 minut služební pohotovost proplatil. To považuje stěžovatel za nezvratný důkaz, že služební pohotovost v obou případech (tedy i v jeho konkrétním případě) byla vykonána a žalovaný to nijak nezpochybňoval.

[10] Podle názoru stěžovatele za „jiné místo“ určené nadřízeným mimo dobu služby, jak je má na mysli ust. § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání je třeba považovat i místo určené tak, že se voják má zdržovat jen tam, kde je dostupný signál mobilního operátora a též výhradně v takové vzdálenosti, aby byl schopen dostavit se do 120, resp. 180 minut do objektu pohotovostního systému letecké základny Čáslav, případně Pardubice. Dostupnost

mobilním telefonem a vzdálenost u všech vojáků byla pravidelně kontrolována operačním dozorcím operačního střediska taktického křídla. Tato argumentace má podklad v předložených listinných důkazech i tvrzeních obou stran před soudem.

[11] Stěžovatel navíc v rámci správního řízení i v řízení před krajským soudem opakovaně namítal porušování ust. § 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání, které spatřuje v jednání žalovaného, které nezajišťuje rovný přístup a rovné zacházení se všemi vojáky při výkonu služby, zejména při odměňování. K této argumentaci krajský soud nepřihlédl, což ani nijak neodůvodnil, ač podle názoru stěžovatele měl již pro tuto vadu, v níž stěžovatel spatřuje porušení zákona v ustanoveních o řízení před správním orgánem, napadené rozhodnutí zrušit.

[12] Stěžovatel dále uvádí, že v důsledku rozsudku krajského soudu nastane objektivní situace, kdy řada vojáků byla za služební pohotovost odměňována protiprávně, zatímco řada vojáků, ač služební pohotovost konala, odměňována nebyla.

[13] Stěžovatel dále vytýká krajskému soudu to, že si ani nevyžádal ze strany žalovaného listinné důkazy zmíněné v rámci soudního řízení – písemné příkazy nadřízeného ke konání každé jednotlivé služební pohotovosti (viz protokol z jednání ze dne 5. 4. 2012, str. 3). Krajský soud by tak kvalifikovaněji mohl posoudit svůj závěr, že v uvedených případech se nejednalo o konání služební pohotovosti, což je v rozporu s faktickým stavem.

[14] Stěžovatel dále doplnil výpočet nevyplacených částek za konanou služební pohotovost v období od 1. 6. 2008 do 31. 12. 2009.

[15] Stěžovatel závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil kasační stížnosti napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[16] K výzvě soudu stěžovatel doplnil podáním ze dne 28. 5. 2012 kasační stížnost tak, že uvedl, že výrok II. napadeného rozsudku krajského soudu napadá z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[17] Podle názoru stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil právní otázku institutu služební pohotovosti podle § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání a jeho aplikaci ve speciální praxi armády. Zároveň podle názoru stěžovatele při zjišťování skutkové podstaty, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem (konkrétně ust. § 2 odst. 3 o vojácích z povolání) takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vadu měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Vzhledem k tomu, že stěžovatel považuje rozhodnutí krajského soudu za nezákonné, považuje za nezákonné též rozhodnutí o nákladech řízení obsažené ve výroku II. napadeného rozhodnutí krajského soudu, které vyplynulo z předchozího řízení.

[18] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel opět zaměňuje dva rozdílné instituty, a to přípravu a zajišťování obrany státu, tedy zabezpečení činností spojených s přípravou přechodu státu do stavu ohrožení nebo do válečného stavu v rámci plnění bojové a mobilizační pohotovosti, a institut služební pohotovosti. Jak žalovaný uvedl již ve svém vyjádření k žalobě ze dne 23. 6. 2010, v rámci prvního institutu jde o zajištění dosažitelnosti určitého počtu zaměstnanců ve stanoveném čase s tím, že při takto určené dosažitelnosti se nepředpokládá výkon pracovních činností vyplývajících ze služebního zařazení vojáka. Za takto stanovenou dosažitelnost náleží vojákům zvláštní příplatek za práce spojené s přípravou a zajišťováním obrany státu (žalobce odkazuje na

vnitřní platový předpis – Rozkaz ministra obrany č. 44/2006). Tento zvláštní příplatek byl stěžovateli v platových výměrech rovněž přiznán.

[19] Oproti tomu při služební pohotovosti jde o určitý stupeň připravenosti vykonávat pracovní činnosti vyplývající ze služebního zařazení vojáka. Předpokládá se tedy, že voják bude v případě potřeby konat službu. Za služební pohotovost pak náleží vojákově odměna podle ust. § 19 zákona č. 143/1992 Sb.

[20] Podle názoru žalobce krajský soud přesně odlišil tyto dva instituty a vyvodil správný právní závěr, že v daném případě se nejednalo o služební pohotovost. S ohledem na výše uvedenou argumentaci má žalovaný rovněž za to, že v projednávané věci nedošlo k porušení ust. § 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání, který upravuje rovný přístup a rovné zacházení s vojáky při vytváření podmínek výkonu služby a odměňování.

[21] Žalovaný je přesvědčen, že kasační stížnost není důvodná a navrhuje proto zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[22] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[23] K výzvě soudu ze dne 2. 10. 2012, č. j. 6 Ads 71/2012 – 37 žalovaný sdělil, že institut přípravy a zajišťování obrany státu byl upraven rozkazy ministra obrany č. 48/2003 Věstníku (byl účinný do 31. 12. 2006) a č. 44/2006 Věstníku.

[24] V rozkazu ministra obrany č. 48/2003 Věstníku je tato úprava uvedena v čl. 25 a 26, přičemž stěžovateli byl přiznán zvláštní příplatek ve výši 500 Kč měsíčně, a to podle čl. 25 písm. a) rozkazu ministra obrany č. 48/2003 Věstníku. Podle tohoto ustanovení zaměstnanci, který je zařazen podle tabulek počtů platných v den vyhlášení stavu ohrožení státu nebo v den vyhlášení válečného stavu a připravuje se pro plnění úkolů přechodu z mírového stavu do vyšších stupňů bojové pohotovosti, náleží zvláštní příplatek ve výši 500 Kč měsíčně – III. riziková skupina.

[25] V rozkazu ministra obrany č. 44/2006 Věstníku byly pak nově upraveny zvláštní příplatky v příloze č. 1. Stěžovateli byl přiznán příplatek podle čl. 9 písm. e) přílohy 1 citovaného rozkazu ministra obrany. Podle tohoto ustanovení náležel příplatek vojákově, který ošetřuje, reviduje a kontroluje pozemní radiolokační nebo radionavigační zařízení nebo anténní systémy radiolokačních nebo radionavigačních zařízení nebo radiokomunikačních zařízení ve výškách, podle odborné kvalifikace. Stěžovateli náležel příplatek 3100 Kč v kategorii 1. třída nebo instruktor.

[26] Žalovaný dále uvedl, že stěžovateli byl za období od ledna 2007 do května 2008 přiznán zvláštní příplatek ve výši 3100 Kč měsíčně, tj. celkem 52 700 Kč. Pokud by stěžovatel nebyl instruktorem Inženýrsko – leteckého zabezpečení náležel by mu zvláštní příplatek spojený s přípravou a zajišťováním obrany státu v celkové výši 34 000 Kč. Za celé období tak výše zvláštního příplatku přiznaného stěžovateli činila 59 700 Kč. Finanční rozdíl mezi odměnou poskytnutou stěžovateli v rámci příplatku v souvislosti s přípravou a

zajišťováním obrany státu a odměnou za služební pohotovost požadovanou stěžovatelem za období od listopadu 2005 do května 2008 činí 1402 Kč. Dále žalovaný předložil rozkazy, kterými byla stěžovateli nařizována služební pohotovost v období od listopadu 2005 do května 2008.

[27] Nejvyšší správní soud přitom konstatuje, že v rozkazu ministra obrany č. 44/2006 Věstníku je v příloze 1 příslušný oddíl nadepsán „*Činnosti spojené s ochranou zájmů státu, při kterých může dojít k ohrožení života nebo zdraví vojáka, popř. k jiným závažným rizikům a stanovení výše zvláštního příplatku podle § 11 odst. 5 nařízení vlády.*“ Ust. § 11 odst. 5 nařízení vlády č. 565/2006 Sb., o platových poměrech vojáků z povolání přitom stanoví: „*Vojákovi, který vykonává činnosti spojené s ochranou zájmů státu, při nichž může dojít k ohrožení jeho života nebo zdraví, popřípadě k jiným závažným rizikům, přísluší příplatek ve výši 1 500 Kč až 6 000 Kč měsíčně v I. skupině, 1000 Kč až 4000 Kč měsíčně ve II. skupině nebo 600 Kč až 2 000 Kč měsíčně ve III. skupině. Zařazení těchto činností do I., II. nebo III. skupiny stanoví podle míry rizika ministr obrany.*“

[28] Také v rozkazu ministra obrany č. 48/2003 Věstníku ust. Čl. 25 zní: „*Zaměstnanci, který je zařazen podle tabulek počtů platných v den vyhlášení stavu ohrožení státu nebo v den vyhlášení válečného stavu a připravuje se pro plnění úkolů přechodu z mírového stavu do vyšších stupňů bojové pohotovosti, náleží zvláštní příplatek ve výši 500 Kč měsíčně – III. riziková skupina.*“

[29] Je tedy zjevné, že příplatky poskytované v souvislosti s přípravou a zajišťováním obrany státu jsou poskytovány jako kompenzace za to, že voják podstupuje riziko tím, že vykonává činnosti, které mohou být nebezpečné jeho životu nebo zdraví, čemuž odpovídá i jejich odstupňování podle míry podstupovaného rizika. Tyto příplatky tedy vycházejí z povahy náplně práce vojáka. Neposkytují však kompenzaci za to, že se voják musí ve dnech služebního volna zdržovat v určité dojezdové vzdálenosti od základny a v místech, kde je dostupný signál mobilního operátora. Proto Nejvyšší správní soud považuje za lichou argumentaci žalovaného, že stěžovatel zaměňuje institut služební pohotovosti s příplatky za přípravu a zajišťování obrany státu. Stěžovatel rovněž ani od počátku netvrdil, že se domáhá příplatku za přípravu a zajišťování obrany státu. Je třeba také podotknout, že ani žalovaný ve svém rozhodnutí nevycházel z toho, že by stěžovatel zaměnil jím požadovanou odměnu za služební pohotovost s příplatkem za přípravu a zajišťování obrany státu.

[30] Podle ust. § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání „*Služební pohotovostí se rozumí přítomnost vojáka ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby.*“ Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že vázání služební pohotovosti na podmínku dosažitelnosti do 120 minut nemá zákonný podklad.

[31] Nejvyšší správní soud však nesdílí názor krajského soudu, že pokud nebylo stěžovateli stanoveno místo konání služební pohotovosti, nemohlo se jednat o služební pohotovost. Podle názoru Nejvyššího správního soudu nemůže případné neurčení místa konání služební pohotovosti být přičítáno k tíži stěžovatele.

[32] Dále je třeba zdůraznit, že konstatování krajského soudu, že místo konání služební pohotovosti nebylo stěžovateli určeno, nevyplývá z obsahu spisu. Krajský soud postavil své rozhodnutí na zjištění, že jak žalobce, tak žalovaný učinili nesporným, že při služebních povinnostech mimo vojenský objekt žádný z nadřízených stěžovatele mu

neurčoval místo pobytu a z toho později dovodil, že se pojmově nemohlo jednat o služební pohotovost. Z protokolu o jednání ze dne 5. 4. 2012 sice vyplývá, že stěžovatel vypověděl, že mu v příslušném příkazu žádné konkrétní místo, kde se má zdržovat, určeno nebylo a platila toliko zásada, že musel být dostupný v případě potřeby a povolání na pracoviště v rámci limitu 180 minut, zástupce žalovaného se však k tomuto tvrzení stěžovatele podle protokolu o jednání nijak nevyjádřil.

[33] Žalovaný pak podle odůvodnění rozhodnutí č. j. 11 - 12/2010 - 2802/OsŠ ze dne 7. 5. 2010 vycházel z toho, že podle vnitřního předpisu „Pokyny k uplatňování nového platového systému“ považuje za služební pohotovost pro účely odměňování i dosažitelnost s časovou normou do 120 minut, přičemž stěžovatel do této skupiny osob nespadá a dosažitelnost s časovou normou nad 120 minut není odměňována. Žalovaný tedy vycházel při rozhodování o stěžovatelově žádosti z podmínky dosažitelnosti do 120 minut, která (jak dovodil i krajský soud) nemá oporu v zákoně. Žalovaný tak žádost stěžovatele neposoudil z hledisek uvedených v zákoně ale na základě kritérií, která nemají zákonný podklad, a případné naplnění zákonných kritérií blíže nezkoumal. Ostatně z rozhodnutí žalovaného není ani zřejmé, podle čeho byla u stěžovatele dosažitelnost nad 120 minut posuzována.

[34] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že ani v průběhu řízení před krajským soudem ani v průběhu řízení před žalovaným nebylo najisto postaveno, zda stěžovateli byla či nebyla nařizována služební pohotovost a pokud ve dnech uvedených stěžovatelem nařízena byla, zda bylo stěžovateli určeno místo, kde měl služební pohotovost vykonávat nebo nikoliv. Krajský soud navíc postavil své posouzení věci na rozdílných důvodech než žalovaný, když konstatoval, že služební pohotovost vykonávána v projednávaném případě nebyla, neboť nebylo určeno místo výkonu služební pohotovosti, zatímco žalovaný se ve správním řízení zjišťováním, zda bylo stěžovateli určeno místo výkonu služební pohotovosti či nikoliv, nezabýval a rozhodl na základě toho, že stěžovateli byla určena dostupnost nikoliv do 120 ale do 180 minut.

[35] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda v projednávané věci mohla být stěžovatelem konána služební pohotovost či nikoliv. Zároveň zatížil krajský soud své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, neboť jeho zjištění, že stěžovateli nebylo nijak určeno místo pobytu, bylo založeno na tom, že stěžovatel a žalovaný učinili tuto skutečnost nespornou, přitom toto z protokolu o jednání ze dne 5. 4. 2012 nevyplývá, neboť žalovaný se podle obsahu protokolu o jednání k tvrzením stěžovatele nijak nevyjádřil.

[36] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že byl naplněn stížnostní důvod podle ust. 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a stížnostní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., k jehož naplnění Nejvyšší správní soud přihlédl z úřední povinnosti ve smyslu ust. § 109 odst. 4 s. ř. s.

[37] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud postupoval podle § 110 odst. 1 s. ř. s. a zrušil kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu.

[38] Nejvyšší správní soud dále dospěl k závěru, že již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, neboť žalovaný v průběhu správního řízení neobjasňoval, zda bylo stěžovateli určeno místo výkonu služební pohotovosti či nikoliv. Pouze vycházel z vnitřního předpisu, podle něhož dosažitelnost nad 120 minut není odměňována jako služební pohotovost, a to přesto, že

stěžovatel v odvolání namítal, že správní orgán I. stupně neprovedl výklad pojmu služební pohotovost v souladu s platnou právní úpravou. Jak již však bylo řečeno výše, kritérium dosažitelnosti do 120 minut pro odměňování služební pohotovosti nemá oporu v § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2010, č. j. 11 - 12/2010 - 2802/OsŠ je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný se nezabýval tím, zda byla naplněna kritéria služební pohotovosti stanovená zákonem a jako takové mělo být již krajským soudem zrušeno.

[39] Nejvyšší správní soud proto seznal, že v projednávané věci jsou též důvody k užití oprávnění Nejvyššího správního soudu podle ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. v platném znění. Podle tohoto ustanovení *„zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu nebo vyslovení jeho nicotnosti.“* Přitom jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2012, č. j. 2 Afs 68/2012 - 212, *„pravomoc Nejvyššího správního soudu k současnému zrušení rozhodnutí správního orgánu není vázána na návrh stěžovatele; je to tento soud, který zváží, zda je namístě pouze zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení, či zda je racionální současné zrušení rozhodnutí správního orgánu.“*

[40] Nejvyšší správní soud tedy zrušil rozhodnutí krajského soudu napadené kasační stížností, věc mu však nevrátil k dalšímu řízení, neboť současně zrušil i rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2010, č. j. 11 - 12/2010 - 2802/OsŠ. V řízení o věci tedy bude pokračovat žalovaný, který je v souladu s ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Žalovaný v dalším řízení bude zjišťovat, zda se v případě stěžovatele jednalo o výkon služební pohotovosti podle zákonných kritérií vyplývajících z ust. § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání. Žalovaný zejména objasní, zda byla stěžovateli nařizována služební pohotovost ve smyslu ust. § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání a dále objasní, zda bylo stěžovateli určeno místo pobytu v době služební pohotovosti, případně proč mu místo pobytu v době služební pohotovosti určeno nebylo. Žalovaný též objasní, zda byla zavedena obvyklá praxe ohledně místa, kde stěžovatel služební pohotovost měl vykonávat a za tím účelem případně provede výslech služebního funkcionáře, jenž stěžovateli služební pohotovost nařizoval, ohledně toho, jak bylo postupováno při určení místa, kde měl být stěžovatel po dobu služební pohotovosti přítomen.

[41] Nejvyšší správní soud uvádí, že se nemohl zabývat stěžovatelovým výpočtem nevyplacených částek za konanou služební pohotovost v období od 1. 6. 2008 do 31. 12. 2009, který stěžovatel doložil ke kasační stížnosti, neboť podle ust. § 109 odst. 5 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až po vydání rozhodnutí krajského soudu.

IV. Náklady řízení

[42] Jelikož Nejvyšší správní soud je za této procesní situace posledním soudem, který o věci rozhodl, musí též rozhodnout o náhradě nákladů celého soudního řízení ve smyslu § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s. Stěžovatel měl ve věci úspěch, proto má právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[43] Z obsahu spisu krajského soudu zjistil Nejvyšší správní soud, že stěžovatel specifikoval náklady řízení a právního zastoupení před krajským soudem v podání na č. l. 25. Stěžovatel požadoval uhrazený soudní poplatek ve výši 2000 Kč, odměnu za tři úkony právní služby ve výši 6 300 Kč, náhradu hotových výdajů za tři úkony právní služby ve výši 900 Kč, náhradu za čas strávený na cestě k soudu a zpět (20 půlhodin) ve výši 2000 Kč, DPH ve výši 1840 Kč. Dále stěžovatel požadoval náhradu hotových výdajů ve výši 4944 Kč za 840 km za cestu automobilem k soudnímu jednání u krajského soudu konanému dne 5. 4. 2012 a zpět. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že takto uplatněné náklady řízení odpovídají obsahu spisu krajského soudu. Podle osvědčení o registraci ze dne 17. 10. 2006 (č. l. 16 spisu) je zástupkyně stěžovatele plátcem DPH. Nejvyšší správní soud proto stěžovateli přiznal za řízení před krajským soudem náhradu nákladů řízení ve výši 17 984 Kč.

[44] V řízení o kasační stížnosti pak stěžovatel požadoval náhradu nákladů řízení za uhrazený soudní poplatek 5000 Kč, za dva úkony právní služby ve výši 4200 Kč a náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby 600 Kč a DPH ve výši 960 Kč. Nejvyšší správní soud však podle obsahu spisu přiznal stěžovateli náklady řízení pouze za jeden úkon právní služby, a to za sepis a podání kasační stížnosti ze dne 2. 5. 2012. Podáním ze dne 28. 5. 2012 totiž stěžovatel pouze odstraňoval vady kasační stížnosti na výzvu soudu, za tento úkon právní služby proto stěžovateli náhradu nákladů řízení soud nepřiznal. Nejvyšší správní soud tedy přiznal stěžovateli náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti za zaplacený soudní poplatek ve výši 5000 Kč, dále za sepis a podání kasační stížnosti ze dne 2. 5. 2012 ve výši 2100 Kč a náhradu hotových výdajů podle § 13 advokátního tarifu ve výši 300 Kč. Přiznanou náhradu nákladů řízení soud zvýšil o DPH ve výši 480 Kč, neboť podle osvědčení o registraci ze dne 17. 10. 2006 (č. l. 16 spisu) je zástupkyně stěžovatele plátcem DPH. Nejvyšší správní soud tak přiznal stěžovateli náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 7880 Kč.

[45] Celkově za řízení před krajským soudem i za řízení o kasační stížnosti tedy Nejvyšší správní soud přiznal stěžovateli náhradu nákladů řízení ve výši 25 864 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupkyně stěžovatele do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu